

17.12.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**17 Aralık 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

17 Aralık 2021 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Genel Aydınlatma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Yurt Dışı Tebligat ve İstinabe Taleplerinde Uyulması Gereken Usul ve Esaslara Dair Tebliğ
- Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı
- Su Ürünleri Yetiştiriciliği Destekleme Tebliği (No: 2021/48)
- Su Ürünleri Yetiştiriciliği Kapsamında Alabalık Kuluçkahanelerinde Damızlık Alabalık Desteğine İlişkin Tebliğ (No: 2021/49)
- Gümrük Genel Tebliği (Tarife-Sınıflandırma Kararları) (Seri No: 36)
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 181)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/51)
- 4646 Sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununun (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğalgaz Piyasası Hakkında Kanun) 9 uncu Maddesi Uyarınca 2022 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları Hakkında Tebliğ
- 5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu Maddesi Uyarınca 2022 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları Hakkında Tebliğ
- 5307 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı Maddesi Uyarınca 2022 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları Hakkında Tebliğ
- 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 16 ncı Maddesi Uyarınca 2022 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları Hakkında Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 14/9/2021 Tarihli ve 2018/35972 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 14/9/2021 Tarihli ve 2020/35444 Başvuru Numaralı Kararı

Rifat Hisarcıkıloğlu: Üretimin korunması için ek tedbirler gerek

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkıloğlu, ülkenin üretim gücünün korunması için ilave tedbirlerin alınmasını beklediklerini bildirdi.

Hisarcıkıloğlu, Twitter hesabından, bugün açıklanan asgari ücrete ilişkin paylaşım yaptı.

Asgari ücretin hayırlı olması temennisinde bulunan Hisarcıkıloğlu, "4 bin 253 lira net asgari ücret hayırlı olsun. Taleplerimiz arasında yer alan tüm çalışanların ücretlerinden asgari ücrete tekabül eden kısmının gelir ve damga vergisinden muaf tutulması olumlu olmuştur. Ülkemizin üretim gücünün korunması için ilave tedbirlerin alınmasını bekliyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Stokçulara ağır cezalar getiren teklif Komisyon'dan geçti

Stokçuluğa karşı caydırıcılığın artırılmasını da içeren kanun teklifi, TBMM Sanayi ve Ticaret Komisyonu'ndan geçti.

Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunanlara, 100 bin liradan 2 milyon liraya kadar idari para cezası uygulanacak.

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda kabul edildi.

Teklif e göre, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne ait bazı limanların işletme hakkı verilmesi/devri yöntemiyle özelleştirilmeleri neticesinde imzalanan 49 yıldan az süreli sözleşme süreleri; başvuru gerçekleştirilmesi ve sözleşmeden kaynaklanan tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile davalardan vazgeçilmesi halinde 49 yıla kadar uzatılacak.

Ek sözleşmelerde süre uzatımı, ek sözleşme bedeli ve ödeme koşullarıyla ilgili konular dışında özelleştirme sözleşmesini değiştirecek herhangi bir hükme yer verilemeyecek. Ek sözleşmeyle uzatılan süre, yatırım sürelerine eklenemeyecek.

Ek sözleşme bedelinin tespitinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri kapsamında Sermaye Piyasası Kanunu'na göre değerlendirme yapmaya yetkili en az iki kuruluş danışman olarak görevlendirilecek.

Özelleştirme sözleşmesi bedeli, işletici/alıcı tarafından yapılan yatırım tutarları, kapasite artışı ve özelleştirme sonrasında işletici şirket hisselerinin satışı söz konusu olmuş ise bu bedeller ve diğer tüm veriler dikkate alınarak, uluslararası değerlendirme standartlarına göre hazırlanmış değerlendirme raporlarıyla belirlenen ek sözleşme bedeli, uzatım süresi ve diğer konular, Özelleştirme Yüksek Kurulunun onayına sunulacak.

Özelleştirme Yüksek Kurulunun onayı halinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca alıcı/işleticilere ek sözleşme imzalanmak üzere üç ayı geçmemek üzere süre verilecek. Talep halinde bir defaya mahsus olmak üzere ilk verilen süreyi geçmemek üzere ek süre verilebilecek.

LPG depolamanın kapsamı genişletilecek

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da yer alan "depolama" tanımının kapsamı genişletilecek. Tanımdaki "LPG dağıtıcıları" ibaresi; "piyasa faaliyetinde bulunanlar" şeklinde değiştirilecek. Böylece diğer lisans sahipleri de kapsama dahil edilecek. Rafinerilerin, rafineri sahası dışında LPG depolama ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla "depolama" tanımına rafinericiler de eklenecek.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na aykırı fiillerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunanlara, LPG Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında lisans verilmeyecek.

Lisans sahibinin tüzel kişi olması durumunda söz konusu tüzel kişilikte suçun işlendiği tarih itibarıyla yüzde 10'dan fazla paya sahip ortaklar ile görevden ayrılmış olan veya halen görevde bulunan yönetim kurulu başkan ve üyelerine, temsil ve ilzama yetkili olanlara lisans verilmeyecek ve bu kişiler lisans başvurusu yapan tüzel kişiliklerde doğrudan pay sahibi olamayacak.

Yenilenebilir enerjide yerli üretim desteği

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında, 30 Haziran 2021'den sonra işletmeye girecek kapasite artışları, işletmeye giriş tarihinden itibaren yerli katkı fiyatından yararlanacak.

Kapatılan ETİBANK ve Türkiye Elektrik Kurumu ile Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) ve özelleştirilen elektrik dağıtım şirketleri adına tapuda tescil edilen ve bu tescil sırasında geçmişte harç, döner sermaye gibi hizmet bedelleri ödenmiş olan mülkiyet ve mülkiyetten gayri ayni hakların (tesislerin), faaliyet alanlarına göre TEİAŞ veya Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ'ye devri; mükerrer harç, döner sermaye gibi hizmet bedeli ödenmeden sağlanacak.

Tescil işlemlerine ilişkin devir ve tashih işlemleri her türlü harç ve döner sermaye hizmet bedelinden muaf olacak.

Stokçuluğa karşı caydırıcılık artırılacak

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un "ceza hükümleri" başlıklı maddesinde değişiklik yapılacaktır.

Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunanlara uygulanan idari para cezasının alt ve üst sınırı yeniden belirlenecek.

Caydırıcılığın artırılması amacıyla 50 bin lira olan alt sınır 100 bin liraya, 500 bin lira olan üst sınır ise 2 milyon liraya çıkarılacaktır. Düzenleme 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe girecek.

Oda ve borsa alacaklarında icra takip işlemleri 2023'e kadar durdurulacak

Görüşmeler sırasında AK Parti'li milletvekillerinin kabul edilen önergesiyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nda değişiklik yapıldı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların, birliğe olan aidat borçları asılları ile Sigortacılık Kanunu uyarınca TOBB'a ödenmesi gereken sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri levha aidat borç asıllarına ilişkin alacaklar bakımından 31 Aralık 2023'e kadar derdest olan icra ve iflas takipleri duracak, taraf ve takip işlemleri yapılmayacak, ihtiyati haciz kararları icra ve infaz edilmeyecek, yeni icra ve iflas takipleri yapılmayacak, zaman aşımı süreleri ile takip hukukuna ilişkin süreler duracak. Bu süreler durma süresinin sona erdiği günden itibaren işlemeye başlayacak.

Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine 15 gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere 30 gün uzamış sayılacaktır.

KKTC’de birçok temel tüketim maddesi ve gıdada KDV sıfırlandı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde (KKTC) kredi borçlarının yapılandırılmasına ilişkin kararname 31 Mart 2022’ye kadar uzatılırken, birçok temel tüketim maddesi ve gıdada KDV oranı sıfırlandı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde (KKTC) "Kredilerin Yapılandırılmasına İlişkin Yasa Gücünde Kararname" 31 Mart 2022’ye kadar uzatıldı. Başbakan Faiz Sucuoğlu düzenlediği basın toplantısında, kredi borçlarının yapılandırılmasına ilişkin kararnamenin 31 Aralık 2021’den 31 Mart 2022’ye kadar uzatıldığını aktararak, kararın Bankalar Birliği, Merkez Bankası ve Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ile yapılan ortak toplantılar sonrası alındığını açıkladı.

TÜRK LİRASINDAKİ DEĞER KAYBI ETKİLİ OLDU

Sucuoğlu, “Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de pandemi koşulları hem bireyleri hem de şirketlerinizi finansal olarak zorlayıcı ve ekonomik aktivitelerini yeterli ölçüde büyümesini engelleyici koşullar oluşturmaya maalesef devam ediyor” dedi. Sucuoğlu, “Pandemi kaynaklı zorlayıcı koşullara ilaveten Türk lirasının yabancı paralar karşısında hızlı değer kaybı döviz kurlarındaki aşırı ve sürekli volatilité hem tüketici ve üretici enflasyon oranlarıyla ki artışlar ile fiyat mekanizmasının sağlıklı işlemesine engelleyen tedarik ve satış koşulları ülkemizde faaliyet gösteren şirketleri ve sabit gelirli aileleri ciddi şekilde zorluyor” ifadelerini kullandı.

Sucuoğlu, “Kredi borçlusu ve ödeme yapmakta zorlanan vatandaşlarımızın kredilerinin ve talep edilmesi durumunda bankaları tarafından daha uzun vadede daha düşük taksitlerle istenirse ödemesiz dönemlerde sağlanarak ve bireylerin ödeme güçlerini olumlu etkileyecek şekilde yapılandırmasını sağlamayı hedefliyoruz” dedi.

BİRÇOK ÜRÜNDE KDV SIFIRLANDI

Sucuoğlu’nun ardından konuşan Maliye Bakanı Dursun Oğuz ise, bazı ürünlerde KDV’nin %5’ten sıfıra indiğini belirtti. Oğuz, bugünden itibaren katkılı katkısız un ve nişasta, katı yağ, sıvı yağ, sirke, limon suyu, nar ekşisi, bisküvi ve gofretlerde KDV oranının yüzde 5’ten sıfıra indirildiğini ifade etti.

Asgari ücretin işverene maliyeti 5 bin 879 lira

Asgari ücrette; SGK ve işsizlik sigortası primi dahil olmak üzere işverene toplam maliyet 5 bin 879 lira olacak.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan bilgi notuna göre, 2022 yılı için brüt 5 bin 4 lira, net 4253,4 lira olacak.

SGK ve işsizlik sigortası primi dahil olmak üzere işverene toplam maliyet 5 bin 879 lira olacak. Mevcut asgari ücretin işverene toplam maliyeti 4 bin 203 lira düzeyindeydi.

ASGARİ ÜCRET	5.004,00
SGK PRİMİ % 14	700,56
İŞSİZLİK SİG.PRİMİ % 1	50,04
KESİNTİLER TOPLAMI	750,60
NET ASGARİ ÜCRET	4.253,40

İŞVERENE MALİYETİ	
SGK PRİMİ % 15.5 (İşveren Payı) (***)	775,62
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA PRİMİ % 2	100,08
İŞVERENE TOPLAM MALİYET (****)	5.879,70

Kamu bankaları sermaye artırıyor

Kamu bankalarının sermaye artışında nihai kararın verildiği öğrenildi. DÜNYA'nın konuya yakın kaynaklardan aldığı bilgiye göre en az 20 milyar liralık artırım ihtiyacı bulunuyor.

Bir süredir konuşulan "kamu bankalarının sermaye ihtiyacı" konusunda adım atılıyor.

Geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında İstanbul'da gerçekleşen ekonomi zirvesinde reel sektörün finansmanı ve kamu bankalarının sermaye ihtiyacı da masaya yatırılan konular arasında yer almıştı.

TL'deki kayıpla sonrasında kamu bankalarının sermaye yapısını ve kredi kapasitesini desteklemek için kamu bankalarında sermaye artışına gidilmesine karar verildi.

DÜNYA'nın da gündeme getirdiği kamu bankalarının sermaye artışına Bloomberg'in kaynaklara dayandığı habere göre nihai karar verildi. DÜNYA'nın konuya yakın kaynaklardan aldığı bilgiye göre en az 20 milyar liralık artırım ihtiyacı var. Alınan bilgiye göre; kur seviyesinin telafisi için **VakıfBank'a 7 milyar lira, Halkbank'a ise 14 milyar** liralık sermaye artışı gerekliliği hesap ediliyor.

Bloomberg'in aldığı bilgiye göre ise Hazine ve Maliye Bakanlığı, sermaye enjeksiyonunun büyüklüğü ve yöntemi konusundaki detaylar üzerinde çalışmalarını sürdürüyor.

En son pandemi döneminde kamu bankalarına Varlık Fonu tarafından 21 milyar liralık sermaye artışı yapılmış ve uzmanlar bunun 160 milyar liralık bir kredi olanağı yarattığını dile getirmişti.

Bankacılık hisselerinde yükseliş

Bankacılık endeksinde haber sonrası yükseliş hızlandı. VakıfBank'ta yükseliş yüzde 4'ü Halkbank'ta ise yüzde 3'ü aştı. Bankacılık endeksinde de yükseliş yüzde 3'ü gördü.

Halkbank'ın temyiz başvurusu ikinci kez reddedildi

Halkbank'ın, ABD'de devam eden davasında istinaf mahkemesine yaptığı ikinci temyiz başvurusu da kabul edilmedi.

ABD'de devam eden Rıza Sarraf davasında sanık olarak yargılanan Halkbank'ın, istinaf mahkemesine ikinci kez yaptığı temyiz başvurusu da reddedildi.

Amerikanın Sesi'nin haberine göre, daha önce ABD'de yargılanamayacağı iddiasıyla, İkinci Bölge İstinaf Mahkemesi'ne bir alt mahkemenin kararını temyiz için başvuran ve temyiz talebi reddedilen Halkbank, mahkemeye 5 Kasım'da yeni bir başvuruda daha bulunmuştu. Halkbank son başvurusunda, yeni bir duruşmayla temyiz davasının yeniden görülmesini ve mahkemenin daha önce almış olduğu ret kararını gözden geçirmesini istemişti.

Halkbank'ın, 27 sayfalık yeniden yargılanma ve yeni bir duruşma yapılması talebi bankanın ABD'deki avukatları Robert M. Cary, Simon Latcovich, Eden Schiffmann, James W. Kirkpatrick'ın imzasıyla, Adalet Bakanlığı'nın elektronik başvuru sistemi üzerinden 5 Kasım günü yapılmıştı.

Halkbank'ın ikinci kez hakkında çıkan kararın temyiz edilme talebi bir üst mahkemede incelendikten sonra karara bağlandı. Üç temyiz hakiminin incelediği Halkbank'ın başvurunun kabul edilmediğiyle ilgili kararının belgesi, İkinci Bölge İstinaf Mahkemesi'nin Katibi Catherine O'Hagan'ın imzasıyla yayınlandı.

Merkez Bankası'ndan 3 şerh

Merkez Bankası beklendiği gibi faizi yüzde 14'e çekti. Birikimli etkilerin yılın ilk çeyreğinde yakından izleneceğini bildiren TCMB, bu dönemde kapsamlı politika çerçevesi gözden geçirme süreci yürütüleceğine işaret etti.

Merkez Bankası yılın son Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında piyasanın beklentilerine uygun bir şekilde politika faizini 100 baz puan indirdi ve yüzde 15'ten yüzde 14'e çekti. Böylece eylül'den bu yana politika faizinde 5 puanlık bir indirim gerçekleştirilmiş oldu.

PPK kararı sonrasında dolar/TL 15.70 liraya kadar yükseldikten sonra 15,50 seviyelerinde işlem görüyor.

Analistler 2022 ilk çeyreğinde Merkez Bankası'nın metne eklediği **"alınmış kararların birikimli etkileri 2022 yılının ilk çeyreğinde takip edileceği ve bu dönemde fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde yeniden şekillenmesi amacıyla geniş kapsamlı politika çerçevesi gözden geçirme süreci yürütüleceği"** ifadesini net bir yönlendirme olarak okuyamadı.

Bazı analistler indirimlerin devam edebileceğini dile getirirken bazıları ise ilk çeyrekte sabit kalabileceği yorumunu yaptı.

Döviz kurlarında ise en azından ocak PPK'sına kadar sert bir hareket öngörmeyen analistler Merkez Bankası'ndan gelebilecek müdahalelerle de dolar/TL'nin yılı 14 lira seviyelerinde tamamlayabileceği görüşünde.

BİRİNCİ ŞERH

Merkez Bankası'nın iletişiminin net olmadığı uzun süredir piyasa aktörleri tarafından dile getiriliyor. Kasım PPK metnine göre yine bir çok ifade içeren karar metni de yoruma oldukça açık. Ki piyasa uzmanları özellikle üç noktanın yeni faiz indirimlerine kapı araladığına dikkat çekiyor. İlk olarak "Salgında yeni varyantlar nedeniyle kapanma tedbirlerinin ve seyahat kısıtlamalarının yeniden başlaması, küresel iktisadi faaliyet üzerindeki aşağı yönlü riskleri canlı tutmakta ve belirsizlikleri artırmaktadır" ifadesine işaret eden analistler metnin bu uyarıyla başlamasının dünyadan kaynaklanan sıkıntılar nedeniyle halen daha faiz indirimi gerekebileceğine Merkez Bankası'nın dikkat çektiği yorumunu yaptı. Aşağı yönlü riskler artarsa ilk çeyrekte bile indirime kapı aralanabilir.

İKİNCİ ŞERH

İkinci olarak Merkez Bankası karar metninde kendi etki alanı dışındaki faktörler nedeniyle yaratılan sınırlı faiz indirimi alanını aralık ayındaki 1 puanlık indirimle tamamladığını vurgularken bundan sonra yüzde 14 politika faizindeki değişimin talep enflasyonuna yönelik şekilleneceğinin de mesajını verdi. Bu yorumun kaynağı ifade ise şöyle: "Enflasyonda kasımda gözlenen yükselişte; döviz kuru gelişmeleri, küresel gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışlar ile tedarik süreçlerindeki aksaklıklar gibi arz yönlü unsurlar ve talep gelişmeleri etkili olmaktadır. Kurul, politika faizinin 100 baz puan indirilerek, arz yönlü ve para politikası etki alanı dışındaki arıza faktörlerin fiyat artışları üzerinde oluşturduğu geçici etkilerin ima ettiği alanın kullanımının tamamlanmasına karar vermiştir." Analistler kur ve enflasyondaki seviyenin zaten ilk çeyrekte iç talebi baskılayacağına vurgu yaparken 2022 ilk çeyrek boyunca faizde çok bir değişim yapmayı düşünmese bile düşük talep nedeniyle yine Merkez Bankası'nın elinin faiz indirimi için güçlendirebileceğini belirtti.

ÜÇÜNCÜ ŞERH

Bunun yanı sıra gelişmiş ülkelerdeki farklı iletişimlere işaret etmesinin de gevşek para politikasında yön olarak Fed'in değil Avrupa Merkez Bankası'nın gösterge olarak alındığı ve ECB faiz artırıma başlamadığı için halen daha indirim için fırsat yaratılabileceği olarak okundu. Bu yoruma neden olan ifade ise şöyle: "Bu çerçevede, iktisadi faaliyet, işgücü piyasası ve enflasyon beklentilerinde ülkeler arasında farklılaşan görünüme bağlı olarak gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikası iletişimlerinde ayrışma gözlenmekle birlikte, merkez bankaları destekleyici parasal duruşlarını sürdürmekte, varlık alım programlarına devam etmektedir." Özellikle ihracatın yarısından fazlasının Avrupa ülkelerine yapılıyor olmasına da Merkez Bankası'nın işaret edebileceğini kaydeden analistler bu cümlelerin de indirim için alan yarattığını dile getirdi.

"Faiz indirimleri devam etmeyecek anlamına gelmiyor"

TOBB ETÜ Öğretim Üyesi Doç. Dr. Atılım Murat: Merkez Bankası'nın politika faizi kararı beklenti dahilinde gelmesine rağmen kurun yukarı gittiğini görüyoruz. Beklenti dahilinde karar açıklandığı zaman pozitif yansımalarını görürüz fiyatlamalara. Bu tepki bile beklenti kanalının ne kadar bozulduğunu gösteriyor. Merkez Bankası ile piyasanın farklı sayfalarda olduğu gözleniyor. Bu geçici enflasyon ifadesi artık tüm dünyana olduğu gibi bizde de gündemden çıkıyor, metinde de belirtilmiş. Geçici enflasyon vurgusunun metinden çıkarılması faiz indirimlerinin devam etmeyeceği anlamına gelmiyor. Merkez Bankası ilk faiz indirimlerinden sonra çekirdek enflasyona vurgu yapmıştı, sonra cari dengeye vurgu yaptı önümüzdeki ayda, 2022 ilk çeyreğinde faiz indirimlerine devam etmek istiyorsa farklı ifade benimseyebilirler. Piyasa kararı anlamlandırmaya çalışıyor anlayamadığı için de kur yukarı çekmeye devam ediyor.

Yeni politika nasıl şekillenecek?

Merkez Bankası'nın aralık ayı karar metninde en dikkat çeken noktalardan biri de 2022 ilk çeyrekte geniş kapsamlı politika çerçevesi gözden geçirileceğinin yer alması. Metinde "Alınmış olan kararların birikimli etkileri 2022 yılının ilk çeyreğinde yakından takip edilecek ve bu dönemde fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde yeniden şekillenmesi amacıyla geniş kapsamlı politika çerçevesi gözden geçirme süreci yürütülecektir" diyerek bu yönlendirme yapıldı.

Analistler gözden geçirmenin nasıl olabileceğine yönelik ise iki alana işaret ediyor. Birincisi son dönemlerde para politikasında net bir çıpa bulunmuyor. Başkan Şahap Kavcıoğlu ilk göreve geldiğinde tüketici enflasyonunu işaret etmiş ardından çekirdek enflasyon yönlendirmesi yapmış son olarak da cari fazlaya dikkat çekmişti.

Ancak piyasa net bir çıpa olmadığı yorumunu yapıyordu. İşte gözden geçirmenin yeni bir çıpa belirlenmesini sağlayabileceği ve buna göre yönlendirme yapılabileceği yorumlarını getirdi. İkinci olarak ise yine kredi genişlemesi hedefine bağlı olarak faiz koridoru sisteminin kredi veren bankalara farklı şekilde kullanılmasının da bir seçenek olduğunu vurguladı analistler. Nitekim kamu bankalarına sermaye artırımının kararının alındığı da haberlere yansdı.

2022'de cari fazla verilecek

Aralık ayın PPK metninde 2022 yılında cari fazla verileceği beklentisi de yer aldı. Daha önce cari dengedeki iyileşmeye dikkat çeken Merkez Bankası bu kez "İhracattaki artış eğiliminin güçlenmesiyle cari işlemler dengesinin 2022 yılında fazla vermesi öngörülmektedir. Cari işlemler dengesindeki iyileşme eğiliminin güçlenerek devam etmesi fiyat istikrarı hedefi için önem arz etmekte, bu bağlamda ticari ve bireysel krediler yakından takip edilmektedir" diye beklentisini ifade etti. Analistler kur seviyesi nedeniyle ithalatın baskılanacağı için cari fazla verilebileceğini kaydederken ancak yine de küresel ekonomik aktivitedeki risklerin aleyhimize de işleyebileceğine işaret etti.

Beklenti gerçekleşmişken kur niye arttı?

Merkez Bankası'nın yılın son PPK'sından piyasa 100 baz puan faiz indirimi bekliyordu ve beklenti gerçekleşti. Ancak beklentiye rağmen ve metindeki yeni ifadelere rağmen kurlarda yeni rekorların anlamı ne? Analistler öncelikle beklenti indirim olsa bile 15 lirayı aşan dolar/TL ve yüzde 30'u aşması beklenen enflasyon ortamında içten içe pas geçme ihtimalinin daha fazla fiyatlandığı görüşünde.

İkinci olarak da yine net bir yönlendirme yapılmamış olması dikkat çekiyor. Yani faiz indirimlerinin sonuna gelindiğine yönelik net bir mesaj alınmadı. Ancak yine de kurda bundan sonra çok sert hareketler de öngörölmüyor. Merkez Bankası'nın piyasaya müdahalesi kapsamında bu yılın dolar/TL'de 14 lira seviyesinden tamamlanması ihtimalinin de bulunduğuna işaret ediyor analistler.

Muhalefetten Erdoğan'a, 'Geçmişte maaşı dövizle mi veriyordunuz?' yanıtı

Asgari ücretin açıklanmasının ardından CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ve Saadet Partisi lideri Temel Karamollaoğlu açıklamalarda bulundu. Karamollaoğlu, 'Geçmişte Cumhurbaşkanımızın damadı bunu söylemişti. Siz dolarla mı maaş alıyorsunuz? Eğer açlık sınırının altında kaldıysa bu yapılan zam, zam değildir. Enflasyonun altında kaldıysa zam, zam değildir.' dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu'nu partisinin genel merkezinde ziyaret ederek görüşme yaptı. Kılıçdaroğlu'nu Saadet Partisi'nin genel merkezi önünde Karamollaoğlu karşıladı.

Kılıçdaroğlu, görüşmeye ilişkin, “Son derece verimli bir görüşme oldu. Hem Türkiye’nin sorunlarını, özellikle ekonomi ağırlık olarak Türkiye’nin sorunlarını, dış politikayı, dış politikadaki gelişmeleri değerlendirdi. Görüş teatisinde bulunduk. Var olan sorunlar, malum, gazeteci arkadaşlar da bu sorunları biliyorlar. Sorunların çözümü konusunda düşüncelerimizi karşılıklı aktardık” dedi.

Kılıçdaroğlu’na, ziyaretinden dolayı teşekkür eden Karamollaoğlu, görüşmeye ilişkin şunları söyledi:

“Bu görüşmelerin belli aralıklarla olması her zaman faydalı oluyor. Toplumun aslında her kesimiyle bu görüşmelerin yapılması lazım. Ülkemizde hem istikrarın sağlanması

hem de hoşgörünün hakim olması için ülkelerin problemlerinin çözümünde siyasiler elbette farklı kanaatlere sahip olacaklar. Ancak bu kanaatler, iktidar olduklarında tatbikata konulabilecek. Onun için de bugünlerdeki bu istişareleri şahsen biz, hepimiz önemsiyoruz. Ben, şu anda muhalefette bulunan partiler olarak bir araya gelmiş olmaktan duyduğum memnuniyeti tekrar ifade ediyorum. Birçok noktada ülkemizin gidişatı bakımından endişelerimizi paylaştık. Bu gerçek, başta iktidar olmak üzere endişe duyuyor gelişmelerden. Biz de bu konularda hem endişelerimizi paylaştık hem de çözüm öneriyle ilgili fikirlerimizi paylaşma imkanımız oldu.”

Kılıçdaroğlu ve Karamollaoğlu, daha sonra basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

KILIÇDAROĞLU: “AYNI KUR 15 TL ÜZERİNDEN ESAS ALINIRSA 5760 TL OLMASI LAZIM”

Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan 4 bin 250 TL asgari ücret ile ilgili soru ve AKP Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir’in, “Ekonomik sıkıntılar bizimle ilgili değil” yönündeki açıklamasının anımsatılması üzerine şunları söyledi:

“Aylıkları dolarla mı alıyor, almıyorlar mı, o başka bir şey ama dolarla aylık alanlar var. Onu da gayet iyi biliyoruz. Sayın Erdoğan dolarla, euroyla kim maaş alıyor diyorsa biz yayınlayabiliriz. Herhangi bir sorun yok orada. TÜİK’e yaptığım ziyaretin etkileri görülüyor. Asgari ücret olarak verilen rakam eğer yılbaşını alır ve dolar kurundaki yükselmeyi görürsek düşük. O tarihte 384 dolardı net gelir elde ediyordu bir asgari ücretli, aynı kur 15 TL üzerinden esas alınır 5760 TL olması lazım. Şimdi 4250 TL net oldu. 4250 TL’yi yadırgamıyoruz, eğer enflasyonu kontrol ederlerse ve fiyat artışlarını kontrol ederlerse 4250 TL’yi en azından asgari ücretli kardeşlerimiz biraz nefes alarak sürdürebilirler. Bütün mesele bu enflasyonun kontrol edilip edilmemesinde yatıyor.”

“UYARMA BİZİM BİR GÖREVİMİZ, NELERİN YAPILMASI GEREKTİĞİNİ DE SÖYLÜYÜRÜZ”

Ekonomi konusunda yine bir soru sordunuz. ‘Ekonomik bir sıkıntı var ama bizden kaynaklanmıyor’ diye bir açıklama. Ülkeyi kim yönetiyor o zaman. Onu sormak lazım. Bu yanıtı veren kişi o zaman Erdoğan’ı yok sayıyor. O yönetmiyor ülkeyi, başka birisi yönetiyor algısını mı acaba pekiştirmek istiyor. Erdoğan’ın hiçbir kabahati, günahı yok mu demek istiyor. İşin özü şu, Türkiye iyi yönetilmiyor. İşin özü şu, Türk lirası pul oldu, işsizlik var, Türkiye’de ciddi ekonomik sorunlar var. İşin özü şu, bu sorunların ivedilikle çözülmesi lazım. Eğer sorunlar böyle devam ederse ileride çok büyük sorunlar ortaya çıkar. Önümüzdeki yaz Türkiye bir gıda kriziyle karşı karşıya kalırsa hiç kimsenin şaşırması lazım. Dolayısıyla bütün bunların bugünden, biz uyarıyoruz, uyarma bizim bir görevimiz, nelerin yapılması gerektiğini de söylüyoruz. Kuru kuru bir eleştiri değil, eleştiri yapıyoruz ama nasıl çözülmesi gerektiğini de söylüyoruz. Asgari

ücretin üzerinden gelir vergisinin alınmaması lazım. Adı üzerinde asgari ücret. Siz bundan bir de ayrıca vergi alırsanız doğru değil.

KARAMOLLAOĞLU: “VATANDAŞ GEÇİNEMİYORSA 5 BİN 250 LİRA OLMASININ DA BİR FARKI OLMAZ”

Karamollaoğlu ise aynı soruya şu yanıtı verdi:

“Burada ‘iktidar tenkit edilmesin’ demeyi biraz garipsedim. Bu 4 bin 250’yi kim açıklıyor? Doğrudan doğruya Cumhurbaşkanı açıklıyor. Geçmişte cumhurbaşkanı, başbakanlar asgari ücreti açıklamazdı. Komisyon toplanırdı, komisyon başkanları açıklama yapar mesele biterdi. Şimdi bizzat Cumhurbaşkanı’nın kendisi açıklama ihtiyacını duyuyor. Burada da önem verdiği husus, nispet. ‘2 bin 850 liraya göre biz bunu 4 bin 250 liraya çıkardık. Büyük bir artış meydana geldi ve bununla da övünülmesi icap eder’ manasında, ben bunu anlıyorum. Ama doları, avroyu veya enflasyon rakamlarını dikkate alarak bunun, bir vatandaşın gündelik geçimini sağlayıp sağlayamayacağına göre değerlendirmek icap eder. 4 bin 250 lira fena bir rakam değil ama vatandaş geçinemiyorsa 5 bin 250 lira olmasının da bir farkı olmaz. Mühim olanı, asgari ücretle dört kişilik bir ailenin kendi ihtiyacını karşılayabilmesidir. Asgari ücret, açlık sınırında olamaz. Açlık sınırının altında hiç olamaz. Bir iktidar çalışan insanına, ‘Sen çalışacaksın ama aldığın ücretle karnını bile doyuramayacaksın’ diyemez. Peki ne olacak? Geçinebileceği kadar bir ücret olacak. O yüzden enflasyonun yüksek olduğu bir dönemde rakamların üzerine odaklanmak doğru bir yaklaşım olmuyor.

KARAMOLLAOĞLU: “AÇLIK SINIRININ ALTINDA KALDIYSA BU ZAM, ZAM DEĞİLDİR”

İnsanlar dünyada geçerli bir para birimi için ya avroyu ya doları kullanıyorlar. İster istemez bir dolarla dış ticaret yapıyoruz. O halde dolar bizim ülkemizde önemli bir yer işgal ediyor. Bizim dış borcumuz var, dolarla veya avroyla ödüyoruz. Onun için Sayın Cumhurbaşkanı’mızın damadı aynı şeyi söylemişti, ‘Sen dolarla mı maaş alıyorsun?’ demişti. ‘Keşke...’ adam bunu diyemedi tabii. Eğer açlık sınırının altında kaldıysa bu yapılan zam, zam değildir. Enflasyonun altında kaldıysa bu zam, zam değildir. O günkü dolar kurundan ölçüldüğünde geriye gitmiş. İnşallah bundan sonraki enflasyon rakamları biraz daha yavaş artar da asgari ücretle çalışan vatandaşımızın zararı daha az olur.”

KILIÇDAROĞLU: “HER ŞEY SÖYLENDİ VE BİTTİ. NOKTA”

Cumhurbaşkanlığı adaylığı ile ilgili soruya Kılıçdaroğlu, “Bu konuda söylenmesi gereken her şey söylendi ve bitti arkadaşlar. Nokta” yanıtını verdi. Karamollaoğlu ise “Bu konuların netlik kazanması ancak seçim sathı mailine girildiği zaman olur. Bunlar özel olarak konuşulur ama ancak seçim sathı mailine girildiği zaman bu konuların

görüölmesi daha doğrudur. Bu konuyu řu an gündem yapmaya ihtiyaç duymuyoruz" dedi.

Kılıçdaroğlu, CHP'li belediyelerde asgari ücretin ne olacağı yönündeki soruya, "CHP'li belediyelerin kendi kaynaklarına bakmak gerekiyor. Değerlendirmek gerekiyor. Ondan sonra bir çalışma yapar ve biz daha yüksek bir asgari ücret vereceksek ön çalışmalarını yapmamız gerekiyor. řu anda o çalışmaları yerel yönetimlerden sorumlu olan Genel Başkan Yardımcısı arkadaşımız yapacaktır" dedi.

KILIÇDAROĞLU: "BU ARTIŞIN NERESİ BİR SEÇİM YATIRIMI Kİ"

Kılıçdaroğlu, asgari ücretteki artışın bir seçim yatırımı olup olmadığı sorusuna, řu yanıtı verdi:

"Bu artışın neresi bir seçim yatırımı ki. Yıl başında aldığı asgari ücret daha değerliydi, şimdi asgari ücret daha az. 384 dolar alıyordu, şimdi alacağı daha düşük bir rakam. Dolayısıyla bir seçim yatırımı olabilir mi? Kendileri için öyle düşünebilirler, bir seçim yatırımı olarak düşünebilirler. Dediğim gibi bunun bir seçim yatırımı olarak algılanabilmesi için enflasyonu kontrol edebilmeleri lazım. Edebilirler mi, bilmiyoruz. Etmelerini isteriz. Asgari ücretli mağdur olmasın, elde ettiği gelikle ailesini rahatlıkla geçindirebilsin. Hiçbir asgari ücretli de açlık sınırının altında aylık almasın. En büyük arzumuz da bu zaten.

KILIÇDAROĞLU: "KİMİN FAİZİ İNDİ?"

Kılıçdaroğlu, Merkez Bankası'nın faiz indirimi kararını şöyle değerlendirdi:

"Dolar ne oldu? 15 TL'yi aştı, dolara yedirmeyiz diyen kimdi? Az önce, sayın Erdoğan, TL'yi yedirmeyiz demişti. Ne oldu? Daha söylediği söz Türkiye'nin bütün tarafına yayılmadan TL değer kaybetmeye başladı. Devleti yöneten kişinin söylediği sözlerin tutarlı olması lazım. Türk lirasını yedirmeyiz, Türk lirası eriyor. Nasıl yedirmiyoruz, nasıl oluyor bu işler? Faizi indiriyorum diyorsunuz ama öbür taraftan devlet borçlanırken daha yüksek faiz ödüyor. Türk lirasını yedirmeyiz diyorsunuz, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından dolar üzerinden borçlanıyorsunuz. Hani milli paraydı bu? Niye Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından dolar, euro üzerinden borçlanıyorsun. Bir insanın söylediğinde tutarlılık olur. Ben tutarlıyım der. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından Türk lirasıyla borçlanırım ben dersiniz. Eğer Türk lirasıyla borç alamıyorsa o zaman iktidar ile vatandaşlar arasında ciddi güvensizlik var demektir. Vatandaş diyor ki kusura bakma ben sana güvenmiyorum. Faizi indiriyorum diyorlar, 100 baz puan daha indirdiler. Kimin faizi indi? Çiftçinin, esnafın, kredi kartı kullananın... Hayır, hiç kimsenin faizi inmedi. Devletin faizi de inmedi. Borçlandı, daha yüksek faizle borçlandı. Peki kimin faizini indirdiniz siz? Türk lirasını neden bu perişan hale getirdiniz? Devlet yönetilmiyor. Yönetilmediğini onlar da biliyorlar. Sokaktaki vatandaş da biliyor. İnşallah çözeceğiz."

Karamollaoğlu ise “seçim yatırımı” ile ilgili soruya şu karşılığı verdi:

“Seçim yatırımı mıdır, kendisine ya da vatandaşa sormak icap eder. Bunu değerlendirmek vatandaşa kalmış bir konu. Artış nispet olarak oldukça yüksek ama vatandaşın geçimiyle ilgili ele alındığında endişeleri giderici mahiyette değil. Buna yüzde itibariyle seçim yatırımı denir. Ama vatandaşın ihtiyacını karşılamıyorsa pek de büyük ehemmiyeti olmaz kanaatindeyim.”

Kılıçdaroğlu, asgari ücretin vergi dışı tutulması ile ilgili soru karşısında; “Zaten asgari ücretin vergi dışı tutulmasını bu nedenle istiyoruz. İşveren sıkışmasını, bu maliyetler şişmesin. Çünkü bu maliyetler sonra yine halka yansıtacak. O nedenle asgari ücret vergiye tabii tutulmasını dedik. Hem ekonominin dengelerini sağlıklı oluşturmak açısından hem fiyat artışlarını kontrol etmek açısından” dedi.

KARAMOLLAOĞLU: “BİR KESİM KILINI BİLE KIPIRDATMADAN RANT DEVŞİRİYOR”

Karamollaoğlu, soru üzerine Merkez Bankası’nın faiz kararını şöyle değerlendirdi:

“Merkez Bankası hangi kıstaslara göre puanları indiriyor ve çıkarıyor, hiçbir bilgim yok. Şimdiye kadar uzmanların da bilgisinin olduğu kanaatinde değilim. Merkez Bankası’ndan borçlanma imkanı olanlar yüzde 15’le borçlanıyor, şimdi 100 baz puan daha indi. Ondan sonra cari faizle yüzde 22,5 ile -şimdi 23’e mi çıkar bilmiyorum- onunla kendisi başkalarına satıyor. Arada akıl almaz bir fark var. Bu doğrudan doğruya rantiye diye tabir ettiğimiz bir kesime hizmet ediyorsa bunun da önüne geçilemiyorsa ben bu indirimin ne manaya geldiğini bilmiyorum. Yorum yapma imkanına da sahip değilim. Sadece arada belli bir kesim, kılını bile kıpırdatmadan baya bir rant devşiriyor.”

KARAMOLLAOĞLU: PROBLEM GÜVENSİZLİKTE

Ekonomi bir yerde bozulduğu zaman onun etkisini tek bir rakamla ifade etmek mümkün değil. Burada problem, güvensizlikte. Eğer ülkede güven duygusu tam olarak yerleşmediyse siz bir tarafı tamir ederken başka bir tarafı bozabilirsiniz. Sadece işçilerde değil, bu endişe hepimizde doğar. 500 liralık bir kısım işverenin sırtından kaldırılmış. Bu işveren için de önemli bir rakamdır diye düşünüyorum. Onun için herhalde işveren de biraz emniyete alınmış gibi gözüküyor. İnşallah öyle bir durum meydana gelmez çünkü bizim yeni yatırımlara ihtiyacımız var. Yeni yatırımlar için de çalışacak insana ihtiyacımız var. Çalışan insana verilen ücretin iki özelliği olmak mecburiyetinde. Bu ücreti alan insan kendi geçimini rahatlıkla sağlayabilmeli ve bu ücret maliyetleri eklendiğinde kolaylıkla pazar bulabilmeli. Bu denklemi sağlayamıyorsanız bir tarafı yaparsınız, diğer taraf bozulur. Asgari ücret üzerindeki vergilerin tamamı kaldırılmalı ya da sembolik hale getirilmeli.”

Babacan'dan asgari ücret yorumu: Türkiye, artık kronik yüksek enflasyon dönemine girmiştir

DEVA lideri Ali Babacan, “Bugün açıklanan asgari ücret, daha ocak sonunda vatandaşlarımızın, işçilerimizin eline geçmeden erimeye başlayacak. Üzülerek söylüyorum ki şu anda Türkiye, artık kronik yüksek enflasyon dönemine girmiştir.” ifadelerini kullandı.

Demokrasi ve Atılım (DEVA) Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, 2022 yıl asgari ücretinin 4 bin 250 lira olarak açıklanması ve Merkez Bankası'nın bugünkü faiz indirimi ile ilgili değerlendirmelerde bulundu.

Babacan, şunları söyledi:

“Bu asgari ücretin ilk ödeneceği tarih ocak ayının sonu. Ancak şöyle bir gerçeğe karşı karşıyayız. Sadece 1 Kasım'dan bu yana, bir buçuk ay içerisinde dolar kuru tam yüzde 60 arttı. Bu yüzde 60'lık kur artışı, hemen ocak, şubat, mart, nisan aylarında yüksek enflasyon olarak tekrar vatandaşlarımızı etkileyecek. Bugün açıklanan asgari ücret, daha ocak sonunda vatandaşlarımızın, işçilerimizin eline geçmeden erimeye başlayacak. Üzülerek söylüyorum ki şu anda Türkiye, artık kronik yüksek enflasyon dönemine girmiştir.

"Erdoğan, inada devam ediyor"

Erdoğan, tam gaz inada devam ediyor, yanlışta ısrar ediyor. Sonuçta dolar kuru daha da arttı, artmaya devam ediyor. Dolar kuru artınca A'dan Z'ye her şeye zam geliyor. Anlamadınız mı hâlâ? Yoksulluk, açlık artıyor. Yanlışınızdan dönün artık.

Faizi düşürmenin yolu talimat değildir. Faiz, ancak hukukla, adaletle, demokrasiyle, insan haklarına saygıyla düşer. Ehliyetli, liyakatli ve dürüst kadroların iş başına geçmesiyle düşer. Bu ülkeyi planlı, programlı, istişareyle yöneterek faiz düşer. Merkez Bankası faiz düşürüyor da ne oluyor? Aynı dönemde Hazine'nin borçlanma faizlerinin çok hızlı bir şekilde arttığından niye Erdoğan bahsetmiyor? Eylül başında yüzde 17 olan Hazine'nin 5 yıl vadeli borçlanması, şu anda yüzde 23 buçuk. Hazine, yüzde 23 buçuk faizi 5 yıl arka arkaya sürekli ödemek zorunda kalıyor. Vatandaşlardan toplanan vergiler, doğrudan Hazine'nin faiz ödemesi olarak ödeniyor. Gerçekten yazık, günah.

Artık bu inattan, bu yanlıştan vazgeçin. Ülkenin ekonomisi, akılla, bilimle yöneterek düzelir. Enflasyon da faiz de ancak akılla, bilimle düşer. Israrla, inatla, yanlış, akıl dışı tezlerin ülkeye dayatılmasıyla ne faiz ne enflasyon düşer."

“Bin kamyonu, 1 trene tercih etmek” de sebeptir...

Ferit Barış PARLAK

17 Aralık 2021 Cuma

Yük taşımacılığı:

Üretimi, verimliliği, rekabet edebilirliği, kârlılığı etkileyen maliyetlerden en önemlisi...

Karayolu yatırımı:

Son yıllarda öncelik verilen yatırımların birincisi...

* * *

Ankara'nın Kazan ilçesinden, her gün, 2 binin üzerinde kamyon çıkış yapıyor...

Sadece 1 şirketin, 500'ün üzerinde kamyon ile yük taşıdığı biliniyor...

* * *

Demiryolu yatırımı yapılmadığı;

Özel sektöre de “demiryolu yatırımı” için izin verilmediği için...

2 trenle yapılabilecek taşıma, 2 bin kamyon ile yapılıyor...

* * *

Sonra...

Trafik yoğunluğu dikkate alınıyor...

Otoyol/karayolu/tünel/köprü yapımı “zorunlu” hale geliyor...

17.12.2021

* * *

Verimsizliđi gösteren binlerce örnekten sadece biri bu...

* * *

Ve sadece bu örneğin getirisi:

Verimli araziler “karayoluna” gidiyor...

Petrol/kamyon/yedek parça/lastik gibi kalemler ile ithalat büyüyor...

Farklı alanlarda değ erlendirilebilecek iş gücü/zaman heba oluyor...

Farklı alanlarda değ erlendirilebilecek sermaye israf oluyor...

* * *

Üretici rekabet avantajını yitiriyor...

Araştırmaya geliştirmeye kaynak ayıramıyor...

Yabancı rakiplerine göre geride kalıyor...

Bu yapı, çoğunluğu üretimden vazgeçiriyor...

* * *

(Öncelik yük taşımacılığında olmalıyken, insan taşımacılığına verildi...

Faiz, enflasyon ve “üretim ekosistemi” üçgeninde verilen öncelik gibi...)

VELHASIL...

Bu nedenlerin sonucunda:

İhtiyaç olan ürünlerin arzı azalıyor...

Talep dışarıdan karşılanıyor; döviz ihtiyacı ve dolayısıyla fiyatı artıyor...

Enflasyon artıyor...

Ekosistem daha da bozuluyor...

Ve sermaye azalıyor, fiyatı, yani “ekonomiler için çok çok kötü bir şey olan” faiz yükseliyor...

2022'nin ilk çeyreğinde ne olacak?

Alaattin AKTAŞ

17 Aralık 2021 Cuma

✓ Faiz kararı da, ortaya çıkan ilk sonuçlar da beklendiğı gibi.

✓ Pek anlam verilemeyen ise 2022'nin ilk çeyreğinde önemli adımlar atılabileceğinin belirtilmesi. Sahi önümüzdeki çeyrekte ne olursa ne yapılacak?

Merkez Bankası, tamam, rahat olun; herkes biliyor ki daha öncekilerde olduğu gibi bu faiz indiriminde de sizin bir dahliniz yok, olsa olsa en fazla bu karara imza atmakla eleştirilirsiniz; o da çok yanlış ama neyse... Biliyoruz ki faizi yüzde 14'e aslında siz düşürmediniz; siz, faizin yüzde 14'e düşürüldüğünü açıkladınız. İyi güzel de, bu açıklamanın metnini de başkaları yazmadı ya, bu metni siz kaleme almadınız mı? Yazılan metni toplantı odasında ekrana yansıtıp üstünde konuşmadınız mı? O metin ne öyle, ne demek istediniz bazı cümlelerde!

Biz açıklamada yer alan şu cümleyle neyin kastedildiğini anlayamadık:

"...Alınmış olan kararların birikimli etkileri 2022 yılının ilk çeyreğinde yakından takip edilecek ve bu dönemde fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde yeniden şekillenmesi amacıyla geniş kapsamlı politika erevesi gözden geçirme süreci yürütülecektir..."

Sahi ne demek "geniş kapsamlı politika çerçevesinin gözden geçirilmesi"... Üstelik ağdalı bir cümle!

Ucu açık, her anlama gelebilecek bir ifade.

Ne gereğı var bir dizi spekülasyona yol açabilecek böyle bir ifadenin!

Aslında boksörün gardını alması gibi bir durum mu var, bize mi öyle geliyor?

Yani ilk çeyrekte "fiyat istikrarının sürdürülebilir zeminde yeniden şekillenmesi" için bir şeyler mi yapmak gerekecek, hazırlık buna mı?

“Hani olur da olumsuz sonuçlar ortaya çıkarsa o zaman politika çerçevesini gözden geçiririz” mi demek istiyorsunuz?

Bizim anlayabildiğimiz bu.

Gözden geçirileceklerin kapsamında ne var?

Bir söyleseniz de hazırlıklı olsak!

Örneğin faiz artışı mı, buna mecbur kalabiliriz mi diyorsunuz? İyi ama böyle yaparsak “yeni ekonomi modeli”ni rafa kaldırmış olmaz mıyız? Çok erken değil mi, daha bu modeli yeni anlamaya başlıyoruz.

Yoksa tümüyle başka adımlar mı, neler örneğin?

Başka? Başka neler var kafanızda?

Pek bir şey yok da “O gün gelince ne uygun görülürse” mi diyorsunuz?

Siz bunları düşünedurun, gelecek yılın ilk çeyreğine hazırlık yapın; ama bu arada aman dikkat edin, hasta doktorun “Ne yersen ye” diyeceği duruma yaklaşıyor!

İlk paragrafı okuyan "Faiz artırılmış" der!

Futbol maçlarını yorumlayanlar zaman zaman şöyle bir değerlendirme yapar:

“Sonucu bilmeyen şu maçı izlese, şu oyunu izlese, beyazlı takımın kırmızılı takımı yendiğini zanneder, oysa tam tersi oldu...”

İşte Para Politikası Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklamayı okumaya başlayanlar da, eğer faiz indirimi yapıldığını bilmese, ilk paragrafı bitirdiklerinde “Merkez Bankası faiz artırmış” der.

Yazılanları tekrara gerek yok.

Açıklamanın birinci paragrafı...

Söylenen özetle şu:

“Tüm dünyada enflasyon yükseliyor, ekonomik sıkıntı var...”

Söz konusu paragrafın sonunda da şu görüşe yer veriliyor:

“Gelişmiş ülke merkez bankaları destekleyici parasal duruşlarını sürdürüp varlık alım programlarına devam etmektedir.”

Herkes gözünü FED'e dikmişti ve FED daha önceki akşam varlık alımını azaltacağını söylemedi mi? Bu bilgi tartışmaya açık olmayacak kadar net de acaba yorumlarken kelime oyunu mu yapılıyor?

Merkez Bankası'nın söylediği doğru; tabii ki varlık alımı devam ediyor. Ama FED varlık alımını giderek azaltıyor. Bunu görmezden mi geleceğiz yani?

Hemen hemen tüm ülkeler dünyadaki gelişmeleri dikkate alıp önlem olarak faiz artırıyor, biz ise gelişmiş ülke merkez bankalarının, özünde FED'in azaltılıyor olmakla birlikte devam etmekte olan varlık alımına bel bağlamış vaziyette faiz indirimine gidiyoruz. FED'e bel bağlıyoruz da son faiz indirimlerimiz paramızın değer yitirmesini önüyor mu, nerede!

Enflasyonu kasımda kur yükseltmişse...

Merkez Bankası kasım ayındaki fiyat artışında döviz kurundaki yükselmenin etkili olduğu görüşünü yine dile getirdi. Şimdi Merkez Bankası'na bir hatırlatmada bulunalım...

Dolar, ay ortalaması bazında kasımda ekime göre yüzde 15 arttı. Aralıkta kasıma göre oluşacak artış ise en az yüzde 38 olacak, belki yüzde 40'ı bulacak.

Merak ediyoruz; yüzde 15 kur artışı fiyatların yükselmesinde önemli bir rol oynamışsa, yüzde 40'ı bulacak bir artış fiyatları ne yapar, ne yapıyordur; Merkez Bankası acaba bunu düşünüyor, hesaba katıyor mu?

Tabii ki katmıyor. Öyle olsa dün faiz indirimi kararına karşı bir direnç görürdük.

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu, Akşener ve Karamollaoğlu'nun desteğini aldı mı

17 Aralık 2021

Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanlığı yarışında önemli bir virajı döndü. Cumhurbaşkanı adaylığından onur duyacağını söyledi. Hatta yaptığı son deparla birlikte göğüs farkıyla Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ın önüne geçti. Ama cumhurbaşkanı adaylığı konusunda henüz son düzlüğe girilmedi.

Eğer **Kılıçdaroğlu** bu açıklamayı yaptıktan sonra **Meral Akşener**'den sıcağı sıcağına güçlü bir destek gelseydi... Dün ziyaret ettiği **Temel Karamollaoğlu**, kapının önüne çıkıp Kılıçdaroğlu'nun kolunu kaldırıp “**İşte cumhurbaşkanı adayımız**” deseydi, bu iş bitmişti.

Ama **Kılıçdaroğlu** ne dün görüştüğü **Temel Karamollaoğlu**'nun desteğini alabildi ne de **Meral Akşener** yeşil ışık yaktı.

KILIÇDAROĞLU'NUN HAMLELERİ

Akşener ve **Karamollaoğlu**, **Kılıçdaroğlu**'nun cumhurbaşkanı adaylığını erken gündeme getirdiği kanaatindeler. Seçim kararı alındığı zaman cumhurbaşkanı adayının belirlenmesi gerektiği görüşündeler. Ama **Kılıçdaroğlu** kendisi açısından yanlış yapmıyor. Tam aksine kendi ismini ön plana çıkararak **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş**'ı denklem dışına itiyor. Liderler masası kurulduğunda tek seçenek olarak kendisinin isminin kalması için hamle yapıyor.

ANKETLERİN ETKİSİ

Hep, **Kılıçdaroğlu**'nun kaderinin **Akşener**'in elinde olduğunu savunuyorum. Ama İYİ Parti ve CHP kurmaylarıyla yaptığım görüşmelerde bu tezimin eksik olduğu sonucuna vardım. **Kılıçdaroğlu**'nun cumhurbaşkanı adayı olup olmamasında anketler önemli olacak. Eğer **Kılıçdaroğlu** anketlerde seçilebilecek bir oranı yakalarsa ortak cumhurbaşkanı adayı olacak. **Akşener** de destekleyecek. Ama anketler **Kılıçdaroğlu**'nu göstermiyorsa bu

kez **Akşener** ve **Karamollaoğlu**, masaya “**Seçilecek aday**” modelini getirecekler. Yani “**Sen aday olma, seçilecek kişi aday olsun**” diyecekler.

Bu aşamada **Meral Akşener**, **Ekrem İmamoğlu**’ndan vazgeçmiş değil.

ABD BÜYÜKELÇİSİ’NİN İMAMOĞLU İLGİSİ

Ancak sadece **Akşener** değil, Amerikalıların da gönlünde **Ekrem İmamoğlu**’nun yattığı biliniyor. **Akşener**’le bu yıl içinde 3 kez görüşen Amerikan Büyükelçisi **Satterfield**, önceki gün **Ekrem İmamoğlu** ile görüştü. ABD Büyükelçisi 4 kilometre ötedeki Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **Mansur Yavaş**’ı değil neden 400 kilometre ötedeki **Ekrem İmamoğlu**’nu ziyaret etmeyi tercih etti? Çünkü Amerikalılar **Kılıçdaroğlu**’nu değil, **Ekrem İmamoğlu**’nu istiyor. Ha şimdi bana, **Mansur Yavaş**’tan da randevu talep ettik, yanıt bekliyoruz diyecekler. Doğru ama yanıtını onlar da bende biliyorum.

MANSUR YAVAŞ OLUR MU?

Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda **Kılıçdaroğlu** ile **Ekrem İmamoğlu** kıran kırana bir mücadeleye girerlerse ibre kendisini yıpratmamayı başaran **Mansur Yavaş**’a döner mi? Neden olmasın?

Biden, **Erdoğan**’ı darbeyle değil, seçimle tasfiye etmeyi amaçladıklarını söylemişti. Bu bir anlamda darbeyle deviremedik, bu kez seçimle tasfiye etmeyi deneyeceğiz demekti. Bunun için muhalefetin desteklenmesi ve cesaretlendirmesi gerektiğini söylemişti.

Meral Akşener, **Kemal Kılıçdaroğlu** ve **Ekrem İmamoğlu** arasında mekik dokuyan Amerikan Büyükelçisi, muhalefeti cesaretlendirme turlarına çıkmış olabilir ama seçimlerde Beyaz Saray değil, Aksaray halkı oy kullanacak. Yani **Biden**’ın isteği değil, Türk halkının dediği olacak.

LÜTFİ ELVAN, AYRILIRKEN ERDOĞAN’A NE DEDİ

SAYGIN siyasetçi örneklerinden biridir **Lütfi Elvan**.

Bakanlık yaptığı dönemde de, bakanlıktan kendi iradesiyle ayrılırken de o saygın çizgisini korumayı bildi.

İnsanın kalitesi bir göreve gelirken değil, o görevden ayrılırken ortaya çıkar.

Abdullah Gül, **Ahmet Davutoğlu**, **Ali Babacan** örnekleri çok şey anlatmıyor mu? Biri eski cumhurbaşkanı, diğeri eski başbakan, sonuncusu ise eski ekonomiden sorumlu başbakan yardımcısı.

Cumhuriyet mitinglerine, 27 Nisan e-muhtırasına rağmen cumhurbaşkanı seçtirilen, ‘kardeşim **Abdullah Gül**’ün, eski başbakanlardan **Ahmet Davutoğlu**’nun, bir

dönemin prensi **Ali Babacan**'ın kendilerini o görevlere getiren Erdoğan'ı tasfiye etme planlarında CHP ile yarış halinde olmaları size her şeyi anlatmıyor mu?

Lütfi Elvan ve **Lütfi Elvan** gibileri o yüzden takdir ediyorum.

O DİYALOG

Lütfi Elvan, Hazine ve Maliye Bakanı'ydı. Ancak uygulanan yeni ekonomi politikalarını doğru bulmuyordu. Bu düşüncelerini Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile paylaştı. **Erdoğan**'ın, "**biraz sabır**" demesine rağmen, çalışmaya devam etmek istemesine rağmen, tutarlılığını korumak, kendisine olan saygınlığını kaybetmemek için görevden affını istedi. Başbaşa görüşmede Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a bir şey daha söyledi: "**Efendim, ben ayrıldıktan sonra kulağınıza farklı şeyler gelebilir. Ama şundan emin olun. Ben siyasete sizinle başladım, sizinle bitireceğim**" dedi.

Erdoğan, **Lütfi Elvan**'ın istifasını kabul etti. Ama **Lütfi Elvan** bakanlıktan ayrılırken küçülmedi, tam aksine büyüdü. O nedenle şuraya gitmedi, buraya gitmedi yorumları boşuna. Ne **Lütfi Elvan Erdoğan**'dan ayrılır ne de **Erdoğan Lütfi Elvan**'ı bırakır.

Siyasette kalite budur. Vefa budur. Bu tavır siyasete saygınlık kazandırır.

SIRA MEMUR VE EMEKLİLERDE

YENİ asgari ücretin 4 bin 70 lira olacağı kulağıma gelmişti. Ancak Cumhurbaşkanı **Erdoğan** beni de solladı. Asgari ücreti 4 bin 250 lira olarak açıkladı. Asgari ücretliler, son aylarda yaşadığımız fiyat artışı ve onun getirdiği hayat pahalılığını en derinden hisseden kesimlerdi. Hayırlı olsun. Daha fazlasına layıklar.

İlk kez bir asgari ücret, Cumhurbaşkanı tarafından açıklandı. Zaten Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, iradesini çalışandan yana koymasaydı asgari ücret bu kadar artmazdı. Son dönemlerde dövizdeki dalgalanma ve hayat pahalılığı var. Ama şundan eminim ki, çalışanların yaşadığı hayat pahalılığını en derinden hissedenlerden biri Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'dır. **Erdoğan** öyle muhalefetin iddia ettiği gibi saraylarda yaşayan birisi değildir. Onun yüreği hâlâ Kasımpaşa'nın sokaklarında atıyor.

Şimdi sıra memurların ve emeklilerin yüzünü güldürecek refah artışında. **Erbakan** rahmetli oldu ama memurlar hâlâ onun zamanında yapılan zammı hatırlar. O nedenle Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın bu kez de refah artışında ağırlığını memurlar ve emekliler lehine koymasını bekliyorum. Böylece hem memur ve emeklinin yüzünü güldürür hem de milletin duasını alır.

Esfender KORKMAZ

Reel sektör de zora girdi

17 Aralık 2021 Cuma

İktisat tarihinde millî parada kriz yaratmak yoluyla ekonomide istikrar sağlama politikası, ilk defa Türkiye'ye nasip oldu.

Türk Lirası dolara karşı dünyada en fazla değer kaybeden para oldu. O kadar ki kriz içinde olan Arjantin Pesosundan daha fazla değer kaybetti.

* 2018, 16 Aralık'ta bir dolar 38,14 Arjantin Pesosu idi. 16 Aralık 2021 tarihinde 101,82 Arjantin Pesosu oldu. Bu 3 yılda bir dolar almak için üç yıl öncesine göre 2,6 kat daha fazla peso ödemek gerekir. Yani peso değeri dolara karşı yüzde 62,54 oranında değer kaybetti.

* Aynı üç yılda, dolar/TL kuru; 5,36'dan, 15,16'ya yükseldi. Yani dolar almak için 3 yıl öncesine göre 2,83 kat daha fazla TL ödemeniz gerekiyor. Bu üç yılda dolara karşı TL, yüzde 64,64 oranında değer kaybetti.

* Özetle TL, kriz ülkesi Arjantin Pesosundan daha fazla değer kaybederek, dünyanın en fazla ve en hızlı değer kaybeden parası oldu.

* Aynı dönemde TÜFE olarak fiyatlar 1,53 kat arttı.

Yüksek kurun ilk etkisi, ihracatın artması oldu. İthalatın azalması oldu. Ama ithalatta azalma yatırım ve tüketim malı ithalatının kısılması ile oldu.

Ancak; ihracat artınca toplam ithal girdi oranı da arttı. İthal girdi finansmanı da zorlaştı. Zira yurt dışı tahvillerde iflas risk primi 517 baz puana yükseldi. Firmalar daha pahalı dış borç bulabiliyor. İçeride de kur artışı enflasyondan yüksek olduğu için, üretici deposuna aynı malı koyamayacağından korkuyor. Bu şartlarda özel sektör üretimini kısar veya bazı firmalar sıkıntıya düşer.

Öte yandan ilaç fabrikalarında Sağlık Bakanlığı dolar kurunu 4,70 olarak kabul ediyor. İlaç fabrikaları bakanlığın kapatma tehdidinden korkarak üretimi durdurmaz ve fakat üretim seviyesini düşürür.

İç üretimde ve ithalatta düşmenin bazı mallarda şimdiden etkisi görülmeye başlandı. Söz gelimi firmalar şeker bulmakta zorlanıyor. İç üretim yetersiz olduğu için şeker sıkıntısı var. Basım evleri kağıt bulamıyor. Kitap basamıyor.

Nereden bakarsak bakalım, ilk sonuç değersiz TL'nin özel sektör üstündeki etkisi üretimde düşme şeklinde olacaktır.

İkincisi; özel sektör de dış borçlarını çevirmekte sıkıntıya girecektir.

Döviz borçlarında bir yıl içinde ödenecek borçlar önemlidir. Özel sektörün vadesi gelen ve kısa vadeli, bir yıl içinde ödemesi gereken dış borcu 42,2 milyar dolardır. Geçen sene Aralık ayında 7,72 olan dolar kuru şimdi 15,20 oldu. Yani arada 7,48 lira fark var. Özel sektörün dış kredi karşılığı bir yılda 315,6 milyar lira arttı. TL gelirin aynı oranda artması imkansız olduğu için, birçok firma zora girebilir.

Halen bazı firmalar gümrükten mal çekme konusunda sıkıntı yaşıyor.

Öte yandan içeride bankalara döviz borcu olan bazı firmalar ihracatçı değil. Ya bankadan doğrudan döviz kredisi aldılar veya banka borçlarını yeniden yapılandırma sırasında bankalar alacaklı oldukları TL borçlarını sağlama almak için dövize çevirdiler.

Dün Merkez Bankası, **Gösterge Faizini** yüzde 15'ten yüzde 14'e indirerek, kaosa körükle gitmiş oldu. Bundan sonra olacaklar;

- * **Enflasyon artmaya devam eder.**
- * **Üretimde daralma ve büyümede düşme olur.**
- * **İflaslar ve işsizlik artar.**
- * **Türkiye'nin dış borçlarında temerrüt riski daha da artar.**

İktisat politikaları iki tarafı kesen bıçak gibidir. Şimdi iktidarın faiz politikasının ters tarafının daha fazla kestiğini yaşayarak görüyoruz.

Altı ayda krizin düzeleceğini bekleyen iktidar, altı ayda ortada ekonomi kalmayacağını farkında değil. Gidişat iyi değil ve işin içinde anlayamadığımız başka senaryolar var.

İbrahim Kahveci

Seçim ilan edildi...

Dün iki önemli karar açıklandı.

1- Merkez Bankası faizi 1 puan düşürdü.

2- Asgari ücret açıklandı: Net 4250 TL

Bu iki karar kesinlikle seçimin ilanıdır. En geç bu yaz aylarına doğru seçim olur.

Neden mi?

Çünkü bu çarpık denge sürmez. Bugün halı altına süpürülen sorunlar bizi yaz geçmeden boğacaktır.

Dün Merkez Bankası faizi indirerek doların (dövizin) nereye çıkacağı ile ilgilenmediğini bir anlamda ilan etti. Dolar artık 20 mi olur 30 mu olur piyasanın işi. Ama parasını TL'de tutan yatırımcılara çok feci bir kayıp yaşatılmış oldu.

Kim ki tasarrufunu TL'de tutuyor; cezayı yemiştir. Bunun ilerleyen günlerde ekonomiye yansımaları farklı şekillerde devam edecektir.

Kur artışına dayalı olarak fiyatlandırma yapamayan esnaf ve tüccarın hali... Onun halinden etkilenecek olan üreticinin durumu ve yatırımcı...

Neyse... Dün MB faiz indirdi ama tahvil faizleri de yüzde 22'nin üzerine çıktı. Kısaca faiz indirimi sadece tabelada ve Kamu Bankaları üzerinde.

Nitekim dün kamu bankalarına yeni sermaye ekleneceği açıklandı. Çünkü kredi verme imkanları artırılmak zorunda. Piyasa şartları krediye ulaşımı kesmişti. Bu şartlarda tek kapı milletin parası üzerinden ahkam kesecek kamu kurumları olacaktır.

Gelelim asgari ücret işine.

Gelir ve damga vergisi kaldırıldı ve net asgari ücret 2825 liradan 4250 liraya yükseltildi. Kabaca yüzde 50 net artış yapıldı.

Burada işveren için maliyet artış oranı yüzde 40'da kalıyor. Çünkü devlet asgari ücretten vergi almayı kaldırdı.

İki yeni denemeyi sabitleyelim:

1- Parasını TL'de tutan kaybeder.

2- Çalışanını asgari ücret dışında gösteren kaybeder.

Tüm coşkumuzla söyleyelim ki, artık herkes asgari ücretli olacaktır. Vergisiz ücret asgari ücret ise vergili ücreti kim neden ödesin?

Asgari ücret özel sektörün ödediği ücrettir. Oysa memur ve emekli maaşları kamudan ödenmektedir.

Dün siyaset özel sektörün ödeyeceği ücret üzerinden en büyük seçim vaadini vermiş oldu. Bakalım emekli ve memur için kendi kasasından ne ödeyecek?

Şimdi gelelim halının altına süpürülen sorunlara. Ya da neden seçim ilan edildi diye yazdığımıza...

İlk olarak asgari ücretten başlayalım: Bu ücreti zaten karmaşıklaşan piyasada ödemekte zorlaşacak bir özel sektör var. Yani çok geçmeden asgari ücret artışını karşılamakta zorlanacak kesimlerden işçi çıkarma gelecektir.

Ekonomik kaos oluşurken bu derece yüksek ücret giderini kim nasıl karşılayacak?

İkinci mesele: Bugün doğalgaz olsun elektrik olsun maliyetin çok altından vatandaşa satılıyor. Her ikisinde de büyük maliyet kur artışından geliyor ama şu anda fatura kamu kurumlarında biriktiriliyor. Bu fatura elbet karşımıza çıkacak.

Ama seçimden sonra...

Unutmayın ki, şu anda konutta 1400 liraya tükettiğimiz doğalgazı sanayici 4000 liraya kullanıyor. Elektrikte ise en az yüzde 100 zam yapılmak zorunda.

17.12.2021

Dün resmen olmasa bile seçim ilan edildi. Çünkü bu ekonomik denge sürdürülemez bir noktada.

Kısa süre içinde kur&enflasyon sarmalı verilenleri geri alacaktır. O nedenle yönetim elini hızlı tutmak zorunda.

Halkı kısa bir yalancı baharla kandırdık yoksa kara kış geliyor.

Tıpkı Haziran 2018 seçimlerinden sonra yaşanan kara kış gibi. Hatta bu kış daha sert ve daha bunalıcı.

O nedenle iktidar açısından son çıkış kapısı... Başka kapı yok.

Dün Merkez Bankası nasıl ki finansal istikrara kapıyı kapattı. Artık Arjantin yolunda hızla ilerler ve kader seçimini yaparız.

Çünkü önümüzde bizi Venezuela olmak bekliyor. Orada kuyruklar yok... Çünkü kuyruğa girecek ürün yok.

Seçim hepimizin. Kimse tercihlerinden dolayı ağlamasın. Şimdiden hesaba başlayın derin... Geçmişin ve geleceğin muhasebesine.

17 Aralık 2021, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Ekonomi konusunda muhalefet ne düşünüyor bilmiyoruz

Türkiye'de Merkez Bankası birkaç haftadır bilmece kutusu gibi. İçinden ne çıkacağı belli değil.

Genellikle piyasaya müdahale olarak anlatılan bir miktar döviz satışı söz konusu ve bu arada gerçeklerle tam ilişkisi bulunmayan bir faiz korkusu var.

Dün bu yazıyı yazarken Merkez Bankası politika faizini 100 baz puan düşürerek yüzde 14 olarak belirledi.

Dolar kuru da 15 liranın üzerine çıktı.

50 YILIN EN BÜYÜK ARTIŞI

Asgari ücrete de son 50 yılın en büyük artışı yapıldı.

4 bin 253 liraya çıkan asgari ücretle dar gelirli vatandaş biraz olsun nefes alma imkânına kavuşacak.

Siyasetin, ekonomik istikrarı korumak ve toplumun refahını artırmak gibi işlevleri de var.

Asgari ücreti açıklayan Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, toplumun refahı için 25 yıldır canla başla çalışıyor.

Biz de buna şahidiz.

Bu sadece iktidarın değil muhalefetin de sorumlulukları arasında.

Küresel tedarik zincirindeki sorunlar, bütün gelişmiş ülkelerin belası haline gelen enflasyon ve kur artışı, hayat pahalılığını da beraberinde getiriyor.

BECERİKSİZ CHP SİYASETİ

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ve kadrosunun ekonomi konusundaki çizgisini artık hepimiz biliyoruz.

Kararlı bir şekilde bu çizgiyi koruyorlar ve sonuçlarının bahar aylarıyla birlikte alınacağını altını çiziyorlar.

Peki ya muhalefet ne düşünüyor?

Cumhuriyet Halk Partisi'nin sözcüsü, eski bir hazineci.

Çıkıp ileri geri konuşmaktan ve karşı tarafı suçlamaktan öteye ellerinde bir formül var mı?

Yani kazara iktidar değişirse, Cumhurbaşkanı **Erdoğan** çapındaki bir devlet adamının kenara çekilmesinin bedeli ne olur?

CHP siyaseti, "**Her şey çok iyi olacak**" dedikleri İstanbul Belediyesi'nde "**hurda otobüslerden, zamlardan, adam kayırmaktan ve sol kadrolaşmadan**" başka Türk siyasetine ne getirdi?

Ekonomide muhalefetin tezlerine sarılanlar, onların bu beceriksizliklerini de mutlaka göz önünde bulundurmalıdırlar.